

De 3 verschillende divisies in veld- en jachtschieten

Eindwerk voor cursus Trainer B Boogschieten

Ing. Joris Vercaigne

1	Inleiding	4
2	Veld- en jachtschieten	4
2.1	Wat is het ?	4
2.2	Globale overeenkomsten tussen de divisies m.b.t. reglementering	4
2.2.1	Blazoenen en afstandsverdeling	4
2.2.2	Deelnemersuitrusting	5
2.2.2.1	Pijlen	6
2.2.2.2	Vingerbescherming	6
2.2.2.3	Kijkers	6
2.2.2.4	Accessoires	6
2.2.2.5	Algemene zaken waarvan het voor schutters verboden is ze te gebruiken	6
2.2.3	Schiettechniek	7
3	De 3 divisies	7
3.1	Katrolboog (Compound bow)	7
3.1.1	Wat is het ? – Waaraan dient deze te voldoen ?	7
3.1.1.1	De boog	7
3.1.1.2	De koord	8
3.1.1.3	Pijlsteun	8
3.1.1.4	Trek lengte indicator	8
3.1.1.5	Vizier	8
3.1.1.6	Stabilisatoren	8
3.2	Olympische boog (Recurve bow)	8
3.2.1	Wat is het ? – Waaraan dient deze te voldoen ?	8
3.2.1.1	De boog	9
3.2.1.2	De koord	9
3.2.1.3	Pijlsteun	9
3.2.1.4	Trek lengte indicator	10
3.2.1.5	Vizier	10
3.2.1.6	Stabilisatoren	10
3.3	Kale boog (Bare bow)	10
3.3.1	Wat is het ? – Waaraan dient deze te voldoen ?	10
3.3.1.1	De boog	10
3.3.1.2	De koord	10
3.3.1.3	Pijlsteun	11
3.3.1.4	Trek lengte indicator	11
3.3.1.5	Vizier	11
3.3.2	Techniek	11
3.3.2.1	Face walking	11
3.3.2.2	String walking	11
3.3.2.3	Combinatie van face en string walking	11
3.3.2.4	String walking m.b.v. de gap-methode	11
4	Tips & tricks	12
4.1	Tips & tricks – onafhankelijk van de gebruikte divisie	13
4.1.1	Afstanden inschatten	13
4.1.2	Bergop en bergaf schieten	14
4.1.2.1	Een veelal gebruikte referentie	14
4.1.2.2	Een mathematische benadering	15
4.1.2.3	Invloed van hellingen op het schatten van afstanden	15
4.1.3	Methodes voor het schatten van afstanden	16
4.1.3.1	Schatten op gevoel	16
4.1.3.2	Middelpunt methode	17
4.1.3.3	10 meter methode	17

4.1.3.4	Uilmethode	17
4.1.3.5	Optelmethode	18
5	<i>Tot besluit</i>	18

1 Inleiding

Veld- en jachtschieten (officiële FITA-benaming : Field archery) is de enige discipline in het handboogschieten die voorziet in de opsplitsing tussen de 3 verschillende stijlen in bogen, ook wel divisies genoemd. Deze verschillende divisies zijn :

- ◆ Bare bow (kale boog)
- ◆ Recurve bow (olympische boog)
- ◆ Compound bow (katrolboog)

Ik vond het nuttig om de gelijkenissen en verschilpunten tussen deze 3 verschillende eens op een rijtje te zetten.

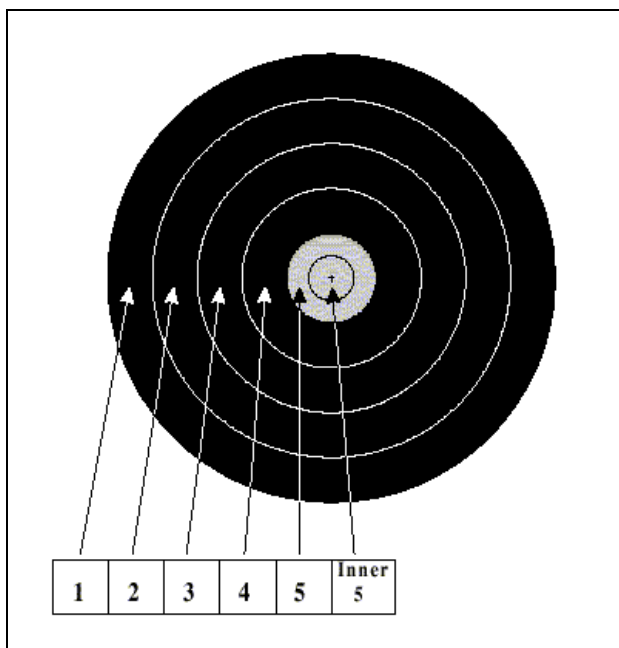
2 Veld- en jachtschieten

2.1 Wat is het ?

Het is een discipline van het doelschieten. Het is geen olympische discipline, maar ze is wel vertegenwoordigd op de World Games. Een wedstrijd veld-en jachtschieten bestaat uit één of meerdere parcours, gelegen in bossen, weiden, kortom “de vrije natuur”. Een parcours bestaat uit een aantal doelen, gelegen tussen 12 en 24 ; op elke doel worden 3 pijlen geschoten. De doelen zijn zo opgesteld dat verschillende facetten in moeilijkheidsgraad en variëteit aan bod komen. De afstanden waarop geschoten wordt liggen tussen 5 en 60 meter en zijn ook afhankelijk van de beoefende divisie. Deze afstanden kunnen bekend of onbekend zijn.

2.2 Globale overeenkomsten tussen de divisies m.b.t. reglementering

2.2.1 Blazoenen en afstandsverdeling

Het field-blazoen (FITA field face) bestaat uit 4 zwarte ringen en een gele spot, die opgedeeld is in 2 zones.

Figuur 1 : Field blazoen

Om een onderscheid tussen de te schieten afstanden voor de verschillende divisies duidelijk te maken, schieten bare bow schutters vanaf het blauwe paaltje, recurve en compound boog schutters vanaf het rode paaltje.

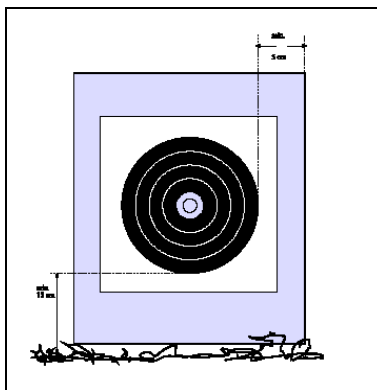
Number of Targets	Diameter of Field Faces in cm	Distances in Meters	
		Blue Post Barebow	Red Post Recurve and Compound
3	Ø 20	5 - 10 - 15	10 - 15 - 20
3	Ø 40	15 - 20 - 25	20 - 25 - 30
3	Ø 60	30 - 35 - 40	35 - 40 - 45
3	Ø 80	40 - 45 - 50	50 - 55 - 60

Tabel 1 : Bekende afstanden

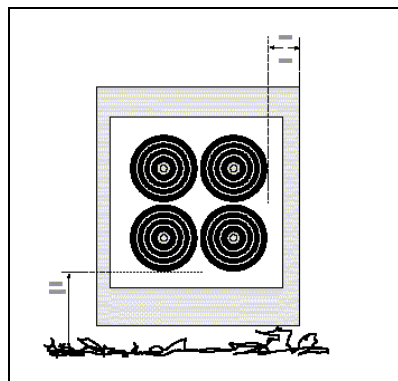
Number of Targets	Diameter of Field Faces in cm	Distances in Meters	
		Blue Post Barebow	Red Post Recurve and Compound
3	Ø 20	5 - 10	10 - 15
3	Ø 40	10 - 20	15 - 25
3	Ø 60	15 - 30	20 - 35
3	Ø 80	30 - 45	35 - 55

Tabel 2 : Onbekende afstanden

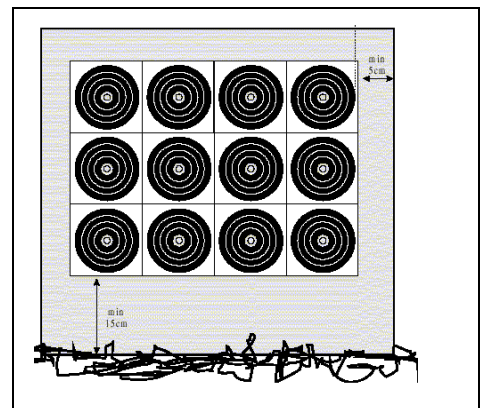
Groottes van de blazoenen variëren dus ook naarmate de afstand verandert.

Figuur 3 : 60 of 80 cm. blazoenen

Figuur 4 : 40 cm. blazoenen

Figuur 5 : 20cm. blazoenen

2.2.2 Deelnemersuitrusting

Niettegenstaande iedere deelnemer in principe mag gebruik maken van een boog (bestaande uit een middenstuk, werparmen, pijlsteun, ...) verschillen de mogelijkheden en beperkingen danig van elkaar, naarmate in welke divisie men beoefent. De overeenkomstige uitrusting blijft dus beperkt tot :

2.2.2.1 Pijlen

Elk type van pijl mag door de schutter gebruikt worden zolang de pijl voldoet aan de principebeschrijving dat een pijl bestaat uit : een schacht, een punt, veren, een nock en eventueel een gekleurde versiering. De gebruikte pijlen mogen geen overlast aan beschadiging veroorzaken aan blazoenen en doelen. De maximum diameter van de pijlen zal de 11 mm (vanaf 1 april 2001 – 9,3 mm) niet overschrijden. Elke pijl dient voorzien te zijn van de naam en/of de initialen van de schutter en alle pijlen, die op éénzelfde doel gebruikt worden, moeten hetzelfde kleurenpatroon in nocks, veren en versiering bevatten.

2.2.2.2 Vingerbescherming

Dit is toegestaan in de vorm van een handschoen, een lapje of plakband om de koord te trekken, vast te houden en te lossen. Een scheiding tussen bepaalde vingers, om het klemmen van de pijl te voorkomen, is toegestaan. Aan de booghand mag een handschoen of een vuisthandschoen gedragen worden, zolang deze niet bevestigd is aan de handgreep van de boog. Een ankerplaatje of gelijkaardige uitbreiding aan het schietlapje is toegelaten zolang het dient voor het ankeren tijdens de schietbeweging.

2.2.2.3 Kijkers

Verrekijkers, telescopen en andere visuele hulpmiddelen zijn toegestaan om het lokaliseren van de pijlen te vergemakkelijken, zolang zij andere schutters niet hinderen en er voldoende plaats is aan de schietpost. Schietbrillen, brillen voorgeschreven door dokters en zonnebrillen mogen gebruikt worden. Geen enkele van deze echter mogen voorzien zijn van extra lenzen en/of markeringen die het mikken kunnen bevorderen. Het oog, dat men sluit tijdens het schieten, mag ook bedekt worden door plakband, een ooglapje of een afgeplakt glas in een bovenvernoemd soort bril.

2.2.2.4 Accessoires

Toegelaten accessoires zijn :

- ◆ Arm- en borstbeschermer
- ◆ Kledingbeschermers
- ◆ Bowsling (riempje dat aan de booghand bevestigd is en het vallen van de boog vermijdt)
- ◆ Pijlhouder ; bevestigd aan een riem of staand op de grond
- ◆ Poederzakje
- ◆ Voetmarkeerplaatsen, indien zij niet meer dan 1 cm boven de grond uitsteken
- ◆ Werparmbeschermers (kleine rubberachtige toppen die op de werparmen bevestigd worden en dienen voor het wegnemen van overtollige vibraties)
- ◆ Een koordje van een licht materiaal dat aan de boog bevestigd wordt als windindicator

2.2.2.5 Algemene zaken waarvan het voor schutters verboden is ze te gebruiken

- ◆ Op het schietparcours is het verboden gebruik te maken van apparatuur voor elektronische communicatie (walkie talkie, GSM, ...), opslagmedia (zakcomputers, organizers, ...) en koptelefoons
- ◆ Verrekijkers of andere visuele hulpmiddelen met een schaalverdeling op de lenzen die kunnen bijdragen tot het schatten van afstanden

- ◆ De schuttersuitrusting mag niet gewijzigd worden voor het schatten van afstanden, noch mag geen enkel deel van de uitrusting hiervoor expliciet dienen
- ◆ Geschreven notities behalve normale vizierafstanden, persoonlijke scores of reglementen (zoals deze van FITA en/of Handboogliga)

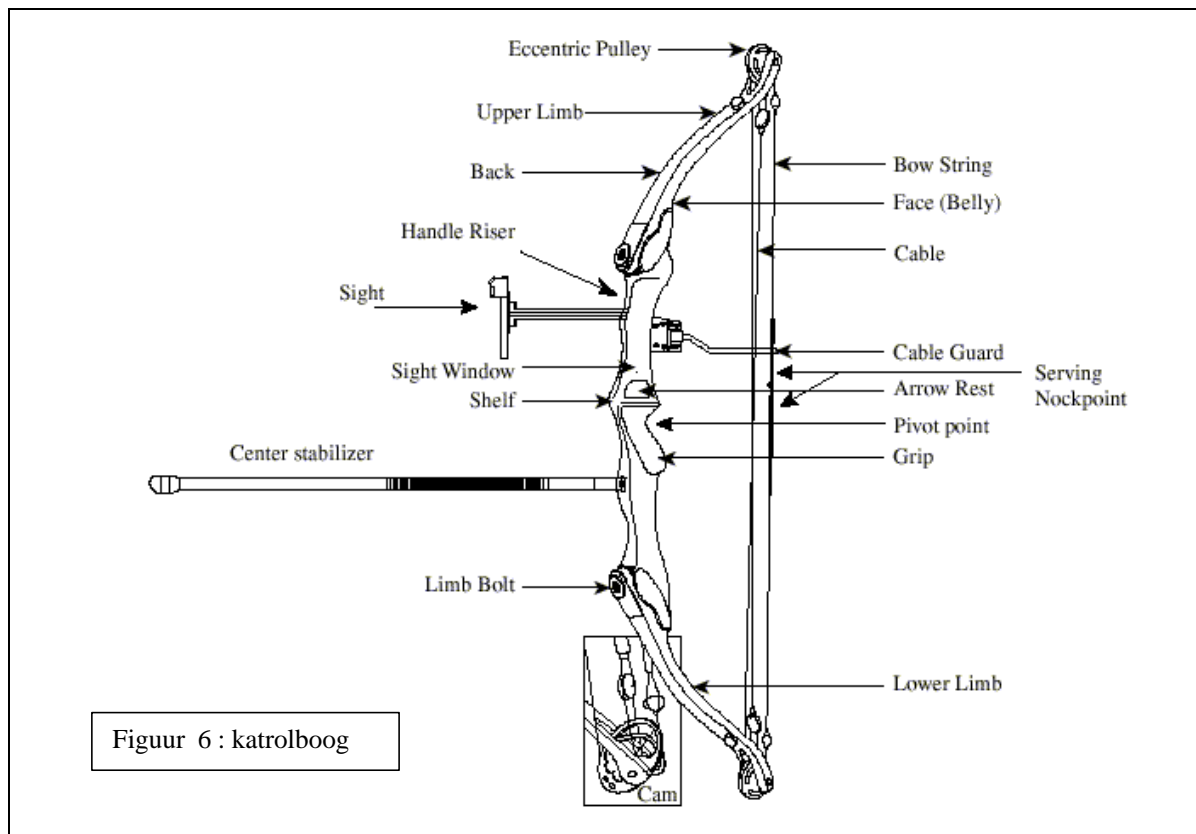
2.2.3 Schiettechniek

Aangezien de we in de verschillende gevallen steeds spreken over handboogschieten, kunnen we bij het uitoefenen van één van de schietdivisies steeds terugvallen op hetzelfde “basisplan” voor schiettechniek.

3 De 3 divisies

3.1 Katrolboog (Compound bow)

3.1.1 Wat is het ? – Waaraan dient deze te voldoen ?

3.1.1.1 De boog

Deze bestaat uit een middenstuk (het gebruikelijke type met een venster of het type waarbij men door het venster schiet), een paar werparmen en een katrolsysteem. Dit systeem kan bestaan uit meerdere wielen, excentrieken (cams) of een combinatie hiervan. De boog wordt gespannen m.b.v. van kabels en een koord (pees) ; het gebruik van een kabelgeleider hiervoor is toegelaten. Het piekgewicht van de boog zal de 60 lbs niet overstijgen.

3.1.1.2 De koord

Deze mag bestaan uit een willekeurig aantal draden van één of meerdere kleuren uit een materiaal naar keuze. Hierop mogen volgende zaken aangebracht worden :

- ◆ Centrale wikkeling (serving) om het plaatsen van de trekvingers of de release te vergemakkelijken
- ◆ Nockpunt voor een adequate bevestiging van de pijl op de koord. Dit mag gemaakt zijn uit een bijkomende wikkeling of metalen nockringetjes.
- ◆ Een neus- of mondindicatie. In de praktijk is dit veelal een plastic ringetje (kisser)

Verder zijn hulpmiddelen toegestaan zoals een peep-hole (klein plastic gaatje, waardoor je “door” de pees kunt kijken) en een darmpje of touwtje om dit apparaat op de correcte plaats te houden.

3.1.1.3 Pijlsteun

Deze mag verstelbaar zijn en voorzien zijn van een regelbaar drukpunt of steunplaatje zolang geen van deze apparaten elektrisch of elektronisch is. Het drukpunt van de pijl mag maximum 6 cm achter het drukpunt van het middenstuk staan.

3.1.1.4 Treklengte indicator

Elk auditief en/of visueel hulpmiddel mag hiervoor gebruikt worden zolang het niet elektrisch of elektronisch is. Een veel gebruikt voorbeeld hiervan is de clicker.

3.1.1.5 Vizier

Dit apparaat is zowel horizontaal als verticaal regelbaar om bv. invloeden van weersomstandigheden te neutraliseren en verschillende schietafstanden correct te overbruggen. Het mag ook voorzien van pasapparatuur zoals een waterpas en/of vergrotende lenzen en/of prisma's. Elektrische of elektronische hulpmiddelen zijn wel verboden.

3.1.1.6 Stabilisatoren

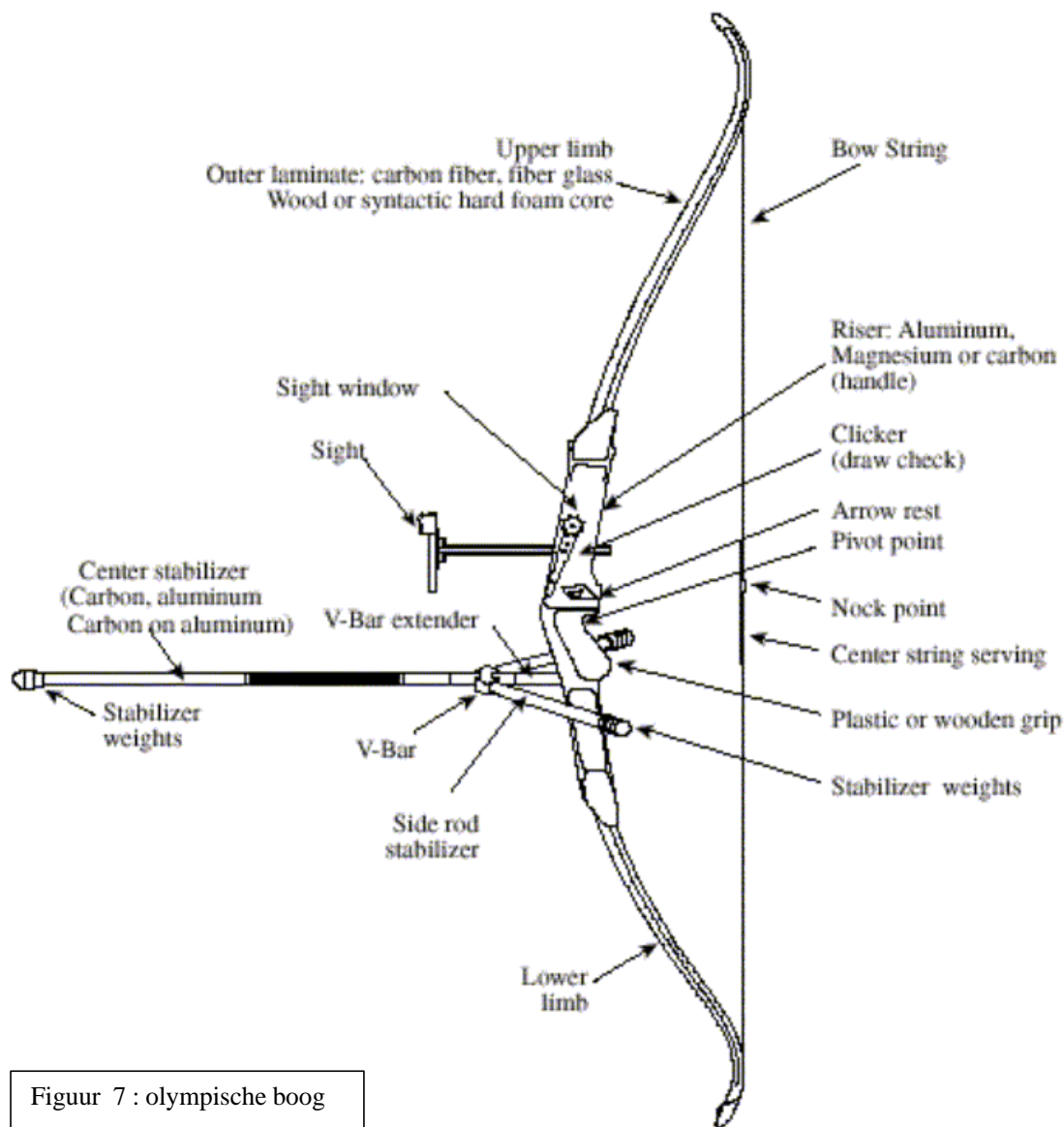
Deze mogen, eventueel in combinatie met TFCs (Torque Flight Compensators), gebruikt worden op voorwaarde dat ze niet dienen voor :

- het uitlijnen van de pees
- niets anders dan de boog raken

Zij mogen ook geen obstakel vormen voor andere schutters qua plaats aan de schietlijn.

3.2 Olympische boog (Recurve bow)

3.2.1 Wat is het ? – Waaraan dient deze te voldoen ?

Figuur 7 : olympische boog

3.2.1.1 De boog

Deze bestaat uit een middenstuk (dit moet van het gebruikelijke type met een venster zijn, dus geen type waarbij men door het venster schiet), een paar flexibele werparmen eindigend in een tip. De boog wordt gespannen d.m.v. één koord die de uiteinden van de werparmen rechtstreeks met elkaar verbind.

3.2.1.2 De koord

Deze dient in grote lijnen te voldoen aan dezelfde beperkingen als de koord van de katrolboog. Alleen 'extra hulpmiddelen' zoals de 'peep-hole' zijn niet toegestaan. Verder heeft ook de lengte van de centrale wikkeling een beperking. Deze mag de schutter zijn 'mikpuntlijn' niet raken.

3.2.1.3 Pijlsteun

Dient qua voorschriften te voldoen aan dezelfde als deze op de katrolboog, met als enige verschil dat het drukpunt van de pijl slechts maximum 4 cm achter het drukpunt van het middenstuk staan.

3.2.1.4 Trek lengte indicator

Volledig identiek als bij de katrolboog

3.2.1.5 Vizier

Dit apparaat is zowel horizontaal als verticaal regelbaar om bv. invloeden van weersomstandigheden te neutraliseren en verschillende schietafstanden correct te overbruggen. Hierbij gelden wel volgende beperkingen :

- Het gebruik van lenzen en/of prisma's is verboden.
- Op de boog mag een indicatie voorzien zijn met verschillende vizierinstellingen die dienen voor de verschillende te schieten afstanden. Deze indicatie mag geen hulp zijn voor andere doeleinden.

3.2.1.6 Stabilisatoren

Volledig identiek als bij de katrolboog

3.3 Kale boog (Bare bow)

3.3.1 Wat is het ? – Waaraan dient deze te voldoen ?

Figuur 8 : kale boog

3.3.1.1 De boog

Deze bestaat uit een middenstuk (dit moet van het gebruikelijke type met een venster zijn, dus geen type waarbij men door het venster schiet), een paar flexibele werparmen eindigend in een tip. De boog wordt gespannen d.m.v. één koord die de uiteinden van de werparmen rechtstreeks met elkaar verbindt. De boog moet kaal zijn, uitgezonderd van de pijlsteun zoals verder beschreven. Meerkleurige middenstukken zijn toegelaten in zoverre zij geen merktekens hebben die bevorderlijk kunnen zijn voor het mikken. Verder is het toegelaten het onderste deel van het middenstuk te voorzien van gewichten. Deze gewichten moeten, ongeacht hun vorm, rechtstreeks aan de boog bevestigd zijn ; d.w.z. dat het gebruik van stabilisators,

verlengstukken (gekend voor het vooruitbouwen van de V-bar) en andere schokabsorberende apparatuur verboden zijn. De ontspannen boog, voorzien van al zijn accessoires, moet door een ring van 12,2 cm binnendiameter (foultolerantie 0,5 mm) gehaald kunnen worden.

3.3.1.2 De koord

Deze dient te voldoen aan dezelfde beperkingen als deze van de recurve boog.

3.3.1.3 Pijlsteun

Deze mag verstelbaar zijn, en voorzien zijn van een regelbaar drukpunt of steunplaatje zolang geen van deze apparaten elektrisch of elektronisch is. Hij mag slechts bevestigd zijn aan de “vensterzijde” van het middenstuk, dus ook niet op bijkomende apparatuur om het drukpunt achter het middenstuk te plaatsen (overdraw) en hij mag geen bijkomend hulpmiddel zijn voor het mikken.

3.3.1.4 Treklengte indicator

Dit is, in welke hoedanigheid dan ook, een verboden accessoire.

3.3.1.5 Vizier

Vanzelfsprekend is dit een accessoire die niet thuishoort op een kale boog.

3.3.2 Techniek

Aangezien er op een kale boog geen vizier aanwezig is, moet de schutter andere methodes aanwenden om verschillende afstanden te overbruggen. Hierbij volgt een bespreking van enkele methodes die hiervoor kunnen aangewend worden.

3.3.2.1 Face walking

Afhankelijk van de te overbruggen afstand plaatst men zijn booghand op een andere plaats tegen het gezicht. Hoe dicht men bij het doel staat, hoe dicht de ankering in de buurt van het oog zal liggen ; hoe verder van het doel, hoe dicht de ankerplaats in de buurt van de kin komt te liggen. Deze methode wordt veelal gebruikt bij long bow schieten. Face walking vraagt veel gevoel vergt in het schieten. Het is een moeilijke en niet echt betrouwbare methode en wordt ook wel instinctief schieten genoemd.

3.3.2.2 String walking

Dit is de methode die het meest gebruikt wordt door bare bow schutters. Hierbij is het ankerpunt één bepaalde plaats tegen het gezicht, bv. een in de booghand naar binnen geplooid duim als steunpunt tegen het kaakbeen en de wijsvinger tegen de mondhoek. Hoe dicht men bij het doel staat, hoe lager de vingers op de koord staan (verder van de nock weg) ; hoe verder van het doel, hoe dicht de vingers tegen de nock komen te staan.

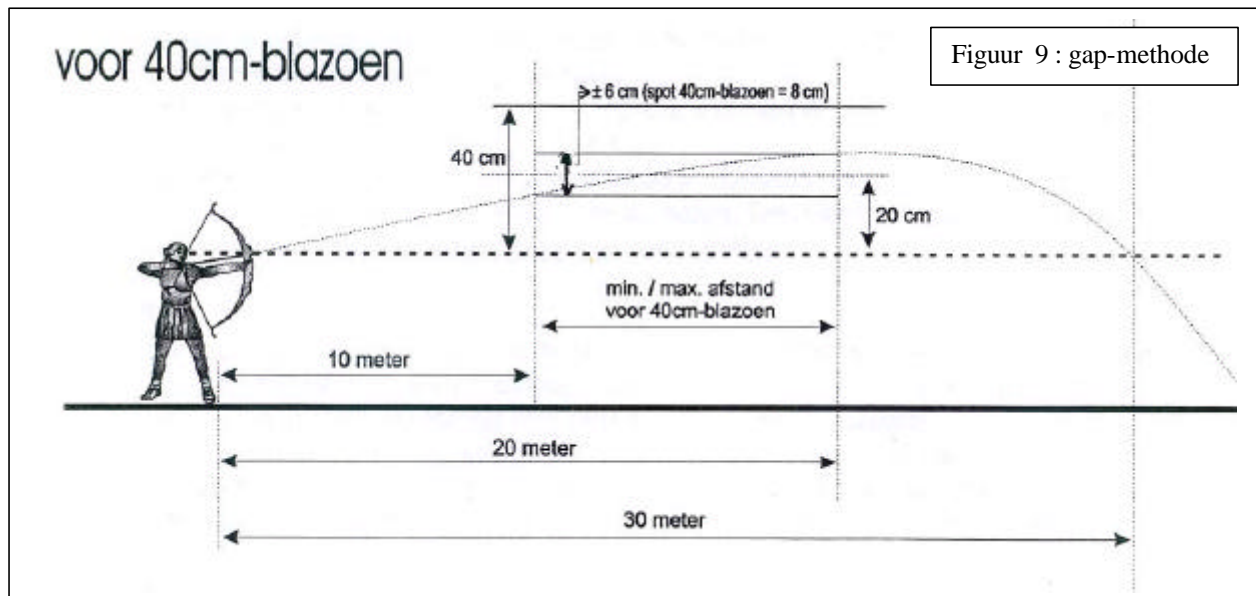
3.3.2.3 Combinatie van face en string walking

Hierbij neemt men 2 of 3 ankerputen tegen het gezicht en die combineert men met de stand van de vingers op de pees. Deze methode is er ook weer één die meer van nut kan zijn voor long bows omdat deze een minder efficiënte werpkracht hebben. Door de 2 bovenstaande methodes te combineren verkrijgt men meer mogelijkheden om verschillende afstanden te overbruggen.

3.3.2.4 String walking m.b.v. de gap-methode

Deze methode is in principe hetzelfde als string walking, maar is, éénmaal men ze onder de knie heeft, eenvoudiger om mee om te gaan. Voor de 4 verschillende blazen neemt men 4

verschillende plaatsen voor de vingers op de pees. De gekozen plaats voor elk blaas is steeds een plaats die men bij “gewone “ string walking gebruikt om een afstand te schieten die groter is dan de maximum afstand voor het beschouwde blaas. Bij de gap-methode gebruikt men het recht gedeelte van de vluchtbaan van de pijl (dus het gedeelte vooraleer de pijl begint

te dalen). In bovenstaand voorbeeld constateert men dat tussen de minimum en de maximum afstand (hier respectievelijk 10 en 20m) de pijl slechts ongeveer 6 cm stijgt. Deze afstand is kleiner dan de diameter van de spot, zijnde 8 cm. Men kan dus binnen het opgelegde afstandsverschil steeds, met de combinatie ankerpunt, plaats van de vingers op de koord, op de spot blijven mikken zonder dat het schatten van de afstand belangrijk wordt. Experimenteel dient enkel bepaald te worden waar de juiste plaats van de vingers op de koord zich situeert. In theorie zou men dit kunnen berekenen, maar het lijkt mij eenvoudiger dit uit te zoeken d.m.v. oefening. Eén keer men dit systeem meester is, dient men zich met minder referentiepunten bezig te houden, zodat meer aandacht kan geschonken worden aan de schiettechniek zelf.

4 Tips & tricks

“Vooraleer dit gedeelte aan te snijden, zou ik de lezer willen attent maken op het feit dat het uitsluitend mijn bedoeling is om in dit hoofdstuk een onvolledig overzicht te willen bieden van zaken die door verscheidene veld- en jachtschutters gebruikt worden. Ik pretendeer niet hier enkel naakte waarheden neer te schrijven. Deze tips & tricks schetsen enkel een kader, effectief gebruik er van hangt af van de ervaringen en de voorkeuren van de schutter zelf.”

Aangezien de schutter op de jachtronde geconfronteerd wordt met onbekende afstanden, is één van zijn eerste opdrachten, die voor beginnende veld- en jachtschutters soms wel een karwei is, deze, te overbruggen afstand, in te schatten. De hiervoor aangewende praktijken evalueert men eerst best tegenover de reglementering aangehaald in punt 2.2.2.5.

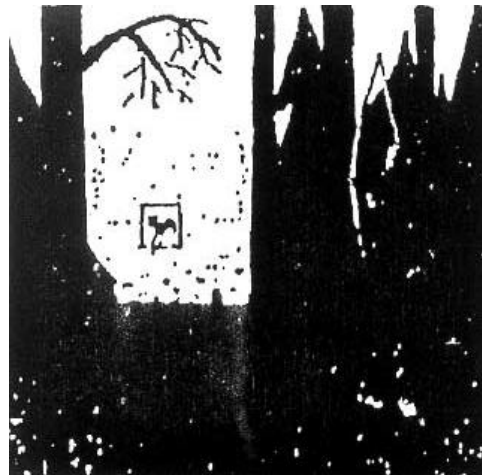
4.1 Tips & tricks – onafhankelijk van de gebruikte divisie

4.1.1 Afstanden inschatten

Afstand is steeds afhankelijk van de afmetingen van het aanwezige blazoen (zie ook punt 2.2.1). Deze dienen dus eerst gekend te zijn. Bij 20 en 40 cm blazoenen (zie figuren 4 & 5) zal dit nooit een probleem zijn, bij 60 of 80 cm blazoenen (zie figuur 3) ligt de zaak iets moeilijker. Allereerst kan men kijken of er stramit stroken zichtbaar zijn, deze tellen en ze onderling vergelijken. Ook aan het aantal gaatjes, veroorzaakt door de inslagen van de pijlen, in de spot (= roos in het field jargon) kan men verschillen zien. De spot van het 80 cm blazoen is groter ; er kunnen dus meer gaatjes in. Wanneer alle gebruikte doelen van dezelfde afmetingen zijn, kan men deze afmetingen vergelijken met de afmetingen van het te beschouwen blazoen. Analoog kan je tewerk gaan als de plaatjes, waarop het doelnummer vermeld staat, van hetzelfde formaat zijn. Wanneer de voorafgaande groep schutters aan het doel staat om scores te noteren, kan men de afmetingen van het blazoen vergelijken met de afmetingen van de mensen die voor het doel staan. Aan bepaalde merken van blazoenen kan men zelfs verschillen zien in de grootte van de opgedrukte teksten (reclame, merk, ...) Verder zijn er nog invloeden vanuit de natuur die het inschatten van de correcte afstand bemoeilijken.

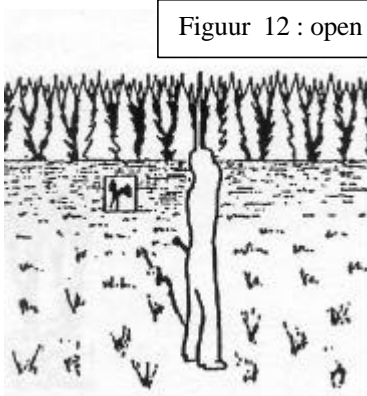

Figuur 10 : licht → donker

Figuur 11 : donker → licht

Zo zal men een afstand eerder te groot inschatten, wanneer men vanuit een lichte omgeving naar een doel moet schieten dat bv. in een donker bos staat. Als men, als schutter, vanuit datzelfde donkere bos naar een doel zou moeten schieten dat zich bv. bevindt in een weide, zal men de afstand te klein inschatten. Zelfs factoren als dichtheid van begroeiing kunnen een invloed uitoefenen. Wanneer men plots van uit een donkere omgeving in een open, verlichte

Figuur 12 : open vlakte

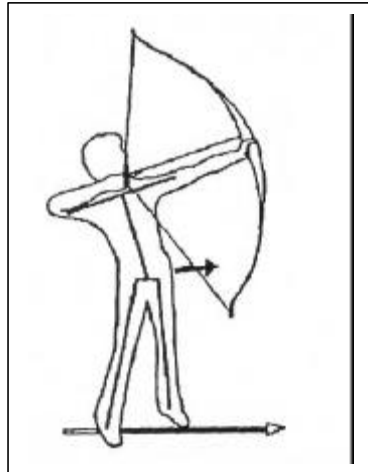

Figuur 13 : “bomengang”

vlakke terecht komt, verkrijgt men een gelijkaardig effect als in de vorige situatie. Als men een doel moet schieten die opgesteld staat in een “bomengang”, verkrijgt men een effect zoals in de eerste situatie.

4.1.2 Bergop en bergaf schieten

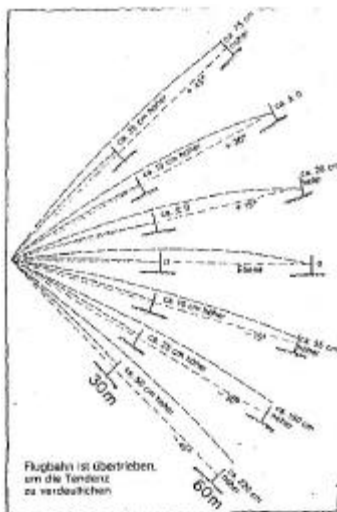
Vooraleer verder in te gaan op rechtstreekse gevolgen van bergop of bergaf schieten, zou ik

eerst iets kwijt willen over schiethouding. Nog voor men zich eventueel zorgen zou beginnen maken in welke mate een helling invloed op het resultaat van een schot, dient men er zich van te gewiszen dat elk schot uitgevoerd wordt in een positie met een correcte T-houding (lijn boogarm-schouders loodrecht op bovenste deel van de romp). Om, in moeilijkere omstandigheden, zijnde op steilere hellingen, tot deze houding te komen, dient een schutter zijn bovenlichaam te kantelen ter hoogte van de lenden. Indien men hier tegen zondigt, zal, naar mijn ervaring, de toepasbaarheid van volgende methodes verkleinen.

Figuur 14 : T-houding

4.1.2.1 Een veelal gebruikte referentie

Bijgevoegde schets duidt op het feit dat het overbruggen van een afstand op een lichte helling opwaarts, resulteert in een schot waarbij de pijl onder de spot inslaat. Schoten op neerwaartse of steile opwaartse hellingen, resulteren meestal in een schot waarbij de pijl boven de spot inslaat. Schoten op opwaartse hellingen van ca. 30°, resulteren meestal in een schot waarbij de pijl nauwelijks een hoogteverschil met de spot laat optekenen. Concrete afwijkingen, die optreden o.i.v. hellingen, zijn voor iedere schutter verschillend omdat ze afhankelijk zijn van de soort pijlen, de schiethouding, het type boog, enz. Iedere schutter dient dus voor zich uit te maken hoeveel in welke omstandigheden moet gecorrigeerd worden en kan dit enkel realiseren door oefening en ervaring in het veld zelf. Wat betreft verschillen tussen de 3 divisies, wil ik

Figuur 15 : implicaties van een helling

ven naar bijgevoegde tabel refereren. Bij recurve en

compound wordt er in dit geval van uit gegaan dat de schutter onder zijn kin ankert. De bare bower

<i>Divisie</i>	<i>Afstand</i>	<i>Helling</i>	<i>Vershil</i>
<i>Recurve</i>	25m.	Licht opwaarts	+ 2m.
<i>Compound</i>	25m.	Licht opwaarts	+ 1m.
<i>Bare bow</i>	25m.	Licht opwaarts	+ 0,5m.

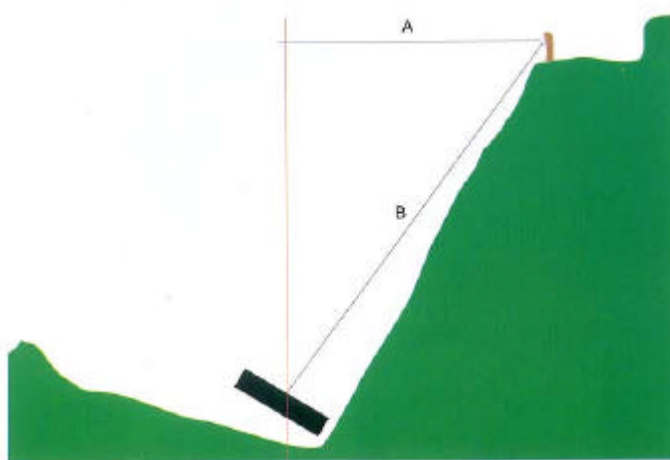
Tabel 3 : vergelijking van 3 divisies

De compound heeft voordeel t.o.v. de recurve door zijn grotere kracht en draagwijdte. De bare bowschutters halen het voordeel uit een kleinere afstand tussen ankering en oog. Daarom zijn er nu ook al compoundschutters, die bv. geen FITA schieten en de 90m. niet moeten overbruggen, die hun

ankerplaats verlegd hebben van de kin naar het jukbeen. Bijkomende voordelen voor hen zijn dat het afstandsverschil tussen 10 en 60m. op hun vizier kleiner wordt en zij minder last hebben met breedteverschillen in hun groepering van pijlen, veelal veroorzaakt o.i.v. hellingen.

4.1.2.2 Een mathematische benadering

De volgende methode werd teruggevonden in een interview met ene Tony Goodwin van Alternative Sporting Services en Jonathan Shales, wereldkampioen veld- en jachtschieten in de recurve divisie. Zij stellen dat er, in alle omstandigheden, slechts één regel van toepassing is. Zowel op neerwaartse als op opwaartse hellingen wordt het resultaat van een schot gecompenseerd door het vizier omhoog te bewegen, dus een kortere afstand in te stellen. Er wordt gezegd dat een schutter voor zichzelf de hiernaast geschetste driehoek moet voorstellen,

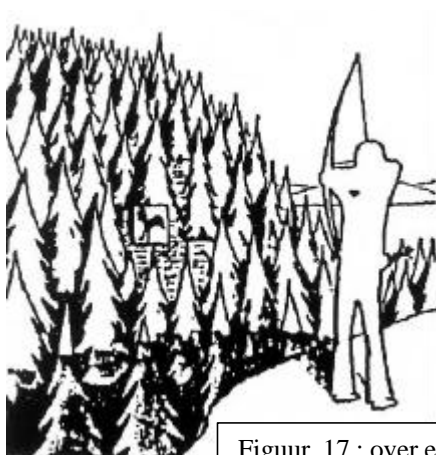
Figuur 16 : implicaties van een helling - driehoekmodel

waarbij B de afstand voorstelt die, op een veldronde op de schietpost vermeld staat of bij een jachtronde door de parcoursbouwers gemeten werd. A stelt hierbij de afstand voor die de pijl aflegt. Het bepalen van afstand A kan men, volgens hen, enkel bepalen door oefening en ervaring op te doen in het veld zelf. In theorie zou men afstand A kunnen bepalen door de gemeten afstand B te vermenigvuldigen met de cosinus van de hellingshoek (men spreekt in bovenstaande schets immers over een rechthoekige driehoek). In hoeverre dat deze berekening in het veld zelf

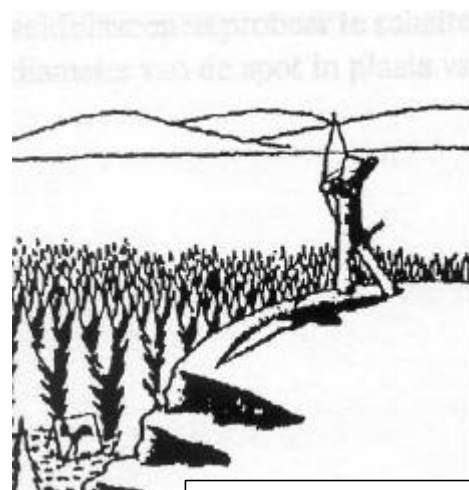
mogelijk is, laat ik in het midden.

4.1.2.3 Invloed van hellingen op het schatten van afstanden

Indien men geconfronteerd wordt met hellingen is er niet alleen het vraagstuk over het verschil tussen werkelijke afstand en in te stellen afstand, dat moet opgelost worden, maar hebben deze hellingen ook invloed op het schatten van de werkelijke afstand. Zo wordt de

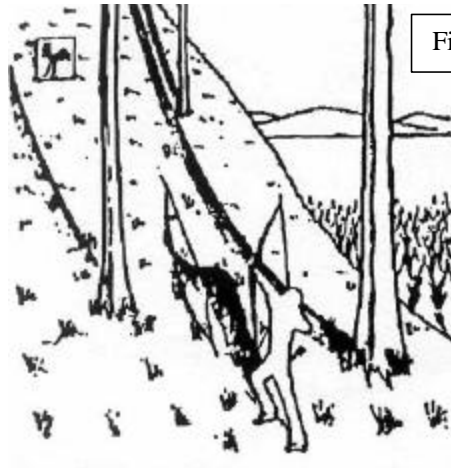

Figuur 17 : over een vallei

Figuur 18 : van een heuvel

afstand tot een doel dat aan de overzijde van een vallei of beneden aan een heuvel staat, meestal te groot geschat. De afstand tot een doel op een opwaartse helling wordt meestal te klein geschat.

Figuur 19 : opwaartse helling

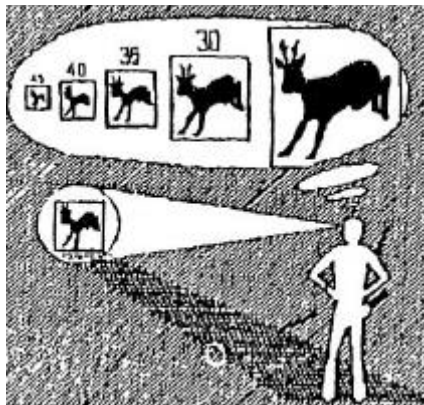
4.1.3 Methodes voor het schatten van afstanden

Na eerst uitgebreid te zijn over details en invloeden van buitenaf, komen we terug tot de basis : het schatten zelf. Het is de bedoeling hier enkele methodes mee te geven. Het uittesten ervan gebeurt best in gemakkelijke omstandigheden (bv. in een vlak gelegen stuk bos met redelijk evenwichtige begroeiing zodat men beschikt over een continu gelijkmatige lichtinval).

4.1.3.1 Schatten op gevoel

Hiermee wordt bedoeld dat men de verhoudingen leert schatten van de groottes van het blazoen in relatie tot de afstand. Dit kan men enkel bekomen door oefening.

Hoe de methode inoefenen ?

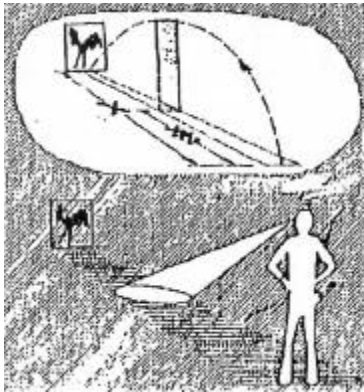

Figuur 20 : op gevoel

- Stel de verschillende groottes van blazoenen op verschillende afstanden voor (begin bv. met de maximum afstand). Men schiet op deze doelen om ze gewoon te raken aan de verschillende groottes. Hierbij controleert men ook de vizierstanden.
- Fixeer de doelen in het veld, schat de afstand en schiet op de geschatte afstand. Indien men zich hierin nog niet al te zeker voelt, kan men de geschatte afstand eerst nameten door hem bv. af te passen.
- Onthoud ten allen tijde de maximum afstand voor

het desbetreffende blazoen.

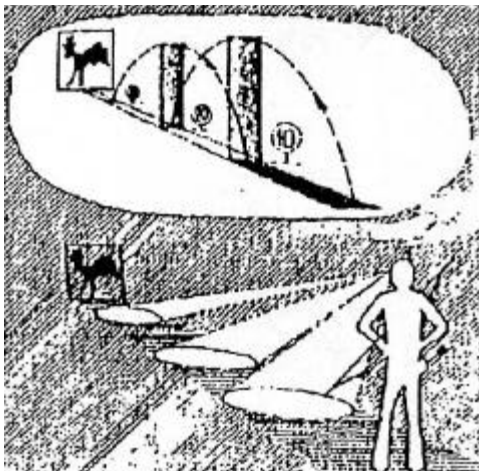
4.1.3.2 Middelpunt methode

Figuur 21 : middelpunt

Deze methode wordt ook wel de halfweg methode genoemd. Probeer het middelpunt van de te schatten afstand te vinden en schat deze afstand. Verdubbel dan deze geschatte afstand. Indien men zich met deze methode “misschat”, maakt men natuurlijk een dubbele fout.

4.1.3.3 10 meter methode

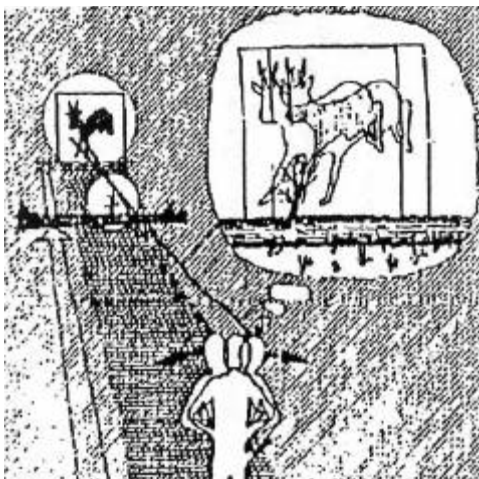

Figuur 22 : 10 meter

Men leert eerst zichzelf een afstand van 10 meter te herkennen en dit op verschillende terreintypes. Bij aankomst op een schietpost zoekt men een punt, tussen doel en schietpost, dat 10 meter van zich verwijderd is. Daarna tracht men deze afstand in te passen in de te overbruggen afstand.

4.1.3.4 Uilmethode

Dit is een methode die veel gebruikt wordt in de Scandinavische landen. Dit is een methode die men kan toepassen als het terrein tussen de schietpost en het doel niet te overzien valt. Op zulk terrein is de middelpuntmethode of de 10 meter methode onbruikbaar.

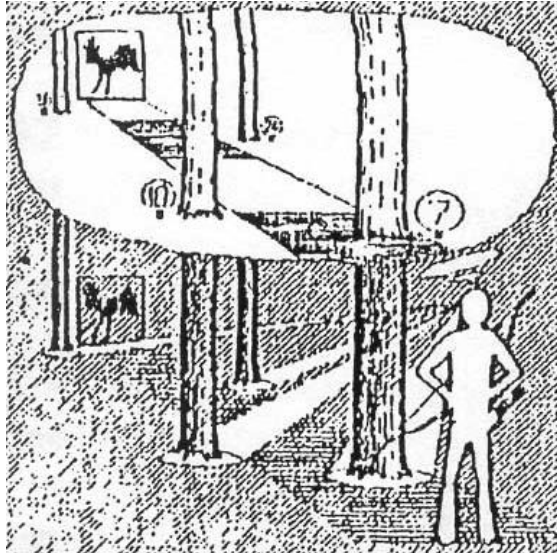

Figuur 23 : uilmethode

- Allereerst schat men de afstand naar een voorwerp ergens tussen de schietpost en het doel (een gevallen boom, een tak, ...).
- Let op de manier hoe dit voorwerp in lijn staat met het doel, of met elk gedeelte van het doel.
- Men verplaatst het hoofdzijdelings en kijkt hoe het voorwerp “zich verplaatst” t.o.v. het doel. Indien het voorwerp zich duidelijk minder verplaatst t.o.v. het doel dan de verplaatsing van het eigen hoofd, dan is de afstand tussen het doel en het voorwerp kleiner dan de afstand tussen het voorwerp en de schietpost.

- Analoog kan men verder redeneren hoe het voorwerp zich verplaatst bij andere posities van het gekozen voorwerp in de afstand tussen schietpost en doel.

4.1.3.5 Optelmethode

Figuur 24 : optelmethode

Als men schiet in een aangelegd bos of langs een omheining, kan men gebruik maken van vaste afstanden tussen palen en/of bomen.

5 Tot besluit

Van alle bovenstaande, veld en jacht specifieke, zaken is reglementering het enige wat strikt gevolgd kan worden ; met weetjes, tips & tricks, e.d. kan men dat mijns inziens niet. Naar mijn ervaring gebruikt een meer ervaren veld- en jachtschutter uit elke “trukendoos” dat, wat voor hem het beste past ; logisch eigenlijk want boogschieten is een individuele sport. Met dit eindwerk wou ik eigenlijk dingen, die geweten zijn door de meeste veld- en jachtschutters eens bundelen om de boogschutter, die interesse heeft voor veld- en jachtschieten, maar er nog nooit toe gekomen is, een soort vademecum te bezorgen.

Referenties :

FITA : constitution and rules – Book 1 (edition 2000)

FITA : constitution and rules – Book 4 (edition 2000)

Bare bow – J.M.H. Koonings 07/05/1998

BOW International edition Summer 1999

Korte handleiding voor de beginnende fieldschutter – Roger Paps

Handleiding voor het veldschieten – Tom Bil

Gesprekken & discussies met schutters ...